

БҮРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советдэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горномой орган

№ 298 (3298) | 1940 оной декабрийн 25, среда | СЭН 10 МҮНГЭ

АМЖАЛТАТА ДҮНГҮҮД БА АГУУЕХЭ ЗОРИЛГОНУУД

Ажахын 1940 оной эсэс хүрэтэр үсөөхэн хонгог үлэб. Агууехэ социализмын ороной амжалтад үнгэрэгшэ жэл соо бүтөөнөн гигант ехэ хүдэлмэрийнхөө дүнгүүдэ гаргажа, ерэхэ дүшэ нэгэн ондо хэгдэхэ ехэ ба харюусалгата ябуулануудай зорилгонуудыг хараалжа байна.

Манай Бурят-Монголой республика болбол энэ жэлдэ ажахын ба культурно-гөгөөрэлэй бүхы фронтнууд дээрэ бага бөшэ амжалтануудыг туйлаа. Үндэр ехэ ургаса үгээшэ ефремовскэ ба герасимовскэ хүдэлмэриин үргэн далайстайгаар дэлгэржэ, 15914 хүнийн хабаадуулан—1219 ефремовскэ, 555 герасимовскэ звенонууд эмхидхэгдэд, олонгоото колхозуудай таряалан, хадалан дээрэһэ урдань үзэгдөө-дулдаагүй баян ургаса хураагдаба. Жэшээлхэдэ: Заиграйн аймагай, Тельманой нэрэмжэтэ колхозой ефремовскэ звено (архидэгшэнь нүхэр Киселев) 5 га таряаланһаа нэжөөд бүрийн 320 пуд ургаса абаба. Тунхэнэй аймагай «Красный Пахарь» колхоз (түрүүлэгшэнь ордокто нүхэр Байбородин) 122 гектар газар дээрэһэ га бүрийн 135 пуд таряа ургуулан байна. Тэрэшээн. Баргажанай аймагай, Байнгелой сомоной, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой (дуговод нүхэр О. С. Бубеев) 150 га сабшалангынь гектар бүрийн 26 центнер үбнэ үгөө. Иймэ жэшээ нүүд нилээд олон.

«Колхозуудта хамтын малажалыг үгжөөхэ хэмжээбууланууд тухайда» ба «Хүдөөажахын продуктуудыг бэлдэхгын ба худалдан абагын политика хубилалтанууд тухайда» ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба СССР-эй Совнаркомой түүхэтэ тогтоолуудыг бодото хэрэг дээрэнь бөдүүлэн, олонх артельнууд 1940 он соо адуу малайгаа тоо толгойе олошоруулгаар ба тэдэнэй ашаг үгэлгынь ехэдхэлгээр нилээд амжалтануудыг хангаба. Баргажанай аймагай колхозуудай моридынь—10,8 процент, эбэртэ томо малынь—17,4 процент, хони ямаадынь—39,4 процент ба гахайнуудынь—34,1 процент нэмээ. Ферментүүдэ малнууд олошортооо гадна, мүн һу хаалга дээшлэнэ. Селенгын аймагай, Сталиной нэрэмжэтэ артелиин хаалша Дашанова гэгшэ өөрийнхөө харуулажа байһан үнээн бүрийнхөө 3000 литр һу хааба. Нүхэр Данзанова ерэхэ жэлдэ үнээн бүрийнхөө 4000 литр һу хааха уялга абаба. Зэдын аймагай, Каландарашиллин нэрэмжэтэ колхозой хонишон Андрей Колодин нэгэ жэл соо хониды хоёр дахин хуригадуулха шөнэ опыг харуулаа.

Хүдөө нотагуудыг культурна болосон болгохын түлөө гайхамшагта хүдэлмэн түрүү колхознигуудай үүсхэлээр эхилээд, 1940 оной хабарһаа хойшо тон шухала хэмжээбуулаа бөдүүлгэдэ. Баргажанай аймагай, Карл Марксын нэрэмжэтэ, Хорин аймагай «Комсомолец», Бичурын аймагай «КИМ» ба бусад олон колхозууд гэр байрала сагаадаха—шэрдэхэһэ эхилэн, сад сэрлэг тариха, электростанци барилгала бэлдэхэ г. м. ехэ хүдэлмэри ябуулан байна юм.

Манай республикын хүдөө ажахын хүгжэлтын замаар ябажа байһынь ВСКХ-дэ хабаадагшадтай тоонь тодоор гэршэлэнэ. 1940 ондо. Хүдөөажахын бүхэсэюунаа выставкэдэ 1312 түрүүшүүд, 84 колхозууд, 52 ферментүүд ба 4 аймагууд (Хори, Ярууна, Закамен, Зэдэ) бүхыдөө хабаадаа. Эдэнэй тоонь ерэхэ жэлдэ бүри олон болохонь лэбтай.

Зүгөөр, манай хүдэлмэридэ дутуушуд үсөөн бөшэ бии. Зарим колхозууд хадаа малажалыг үгжөөхэ түсөөбө гүйсэхдөөгүй байһаар. Тус түсөөбө дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ, адуу

малнуудай үбэлжэлгэдэ хүсэд найнаар бэлдэхэ, шөнэ түл абалгыг эрхимээр хангаха бүхы аргабайдалтай байбашы, илангаяа Селенгын, Окын, Яруунын, Заиграйн, Закаменай, Тунхэнэй, Зэдын ба бусад аймагууд гүрэнэй удахатай энэ хэмжээбуулыг сап соонь бөдүүлжэ шадаагүй. Гансахан Селенгын аймагта үнээдэһын 30 процент хубайраа. Яруунын аймагай «Путь Социализма» колхозой түрүүлэгшэ байһан Базаржан Батуевай гэмээр бүхы хүдэлмэрийн таһалдаһан байна. Тэндэ аяар 784 хони-ямаад, 93 үхэр, 19 морид планһаан дутуу; хүнэй продуктуудыг гүрэндэ тушаалга мүнөө хүрэтэр дүүргэдхэдүй.

Үндэр ургасын түлөө тэмсэхэ зорилготой ефремовскэ звенонууд зарим нотагта жэлэй эсэс хүрэтэр хүдэлмэрилоогүй, харин тариалын һүүлээр тарашаһан байгаа. Ажаллаа звеногой ёшоор эмхидхэжэ шадаагүй колхозууд бии.

Зарим аймагуудта хуриалгын үдэ таряанай ехэ гээлтэ тохөөлдөө. Кабанскын аймагай, Батуриинскэ селсоведэй колхозууд таряа хадаа жатгануудта зерноубовительнуудыг хэзүгй дээрэһэнь, дунда жэшээгээр гектар бүрийн 3-3 центнер ороон газарта адхарба. Хорин аймагай, Додо-Хуланай, Мологовой нэрэмжэтэ артелиин ефремовскэ звеногой тариан участогайн ургаса малда түйбөгдөөд, килограммынь таряан абтаагүй хосорбо. Иймэ ушарнууд Кяхтын, Селенгын аймагуудай зарим колхозуудта тохөөлдөөн байха юм.

Мүн, мүнөөшье Иволгын, Хорин, Бичурын ба Мухар-Шабэрой аймагуудта хэдэн олон артелинуудей поли дээгүүрнэ боотой ехэ ороонон бутаржа хэбтэнэ. Тэрэниин сөөбэрлэхэ ба амбартаа дары оруулха тушаа хэмжээ абтангагүй. Энээнһэ шалтагаалан, таряанай үрилтэ боложо байһань элгтэ.

Хэдэ хэдэн МТС-үүдэй тракторна паркнуудынь хүдэлмэрингөө түсөөд алабарине гүйсэхдөөгүй байна.

Тиммэнэ, тубхын түрүүндэ, хабарай тарилгада хаһа соонь, найнаар бэлдэхэ ёһотойбди.

Эрхим сортын үрһэ хаалга, агротехническэ хэмжээбуулануудыг бөдүүлгэдэ, машина зөбсөгэй шаһабариле ВКП(б)-гэй Обкомой ба БМАССР-эй СНК-гэй тогтоон болзор соо дүүргэхэ—колхоз бүхэнэй нангин уялга.

МТС бүхэнэй тракторна паркнэ ерэхэ жэлдэ эрхимээр хүдэлмэрилхыл тулада машина ба тракторай шаһабариле шанар найнтайгаар үнгэрэхэ, механизаторска кадрнуудыг бэлдэхэ, техническэ буралсал эмхидхэхэ шухала.

Газарай эдүүрилгыг найжаруулха, ефремовскэ ба стахановска хүдэлмэнийн үргэдхэхэ, колхознигуудыг агрозоветеринарна заабаринуудтай танилуулха, артель бүхэндэ ажаллаа звеногой ёшоор эмхидхэлгэдэ шууд орохо, культурна болбосон байгуулалтын түлөө тэмсэлдэ олоороо оролсохо—нимэнүүд зорилгонууд шөнэ жэлдэ табигдана. Гэхэтэй хамта, адуу малаа тобир тарганаар ондо оруулха, залуу малай хоролотой ба илангала эхэ малнуудай хубайралгатай эрид шангаар тэмсэхэ ёһотойбди.

Мүнөөдэр нээгдэхэ хүдөө ажахын түрүүшүүдэй республиканска зүблөөн элэ бүхы асуудалуудыг зүбшэн хэлсэжэ, зохихо шийдхэбэри гаргаха байна.

Улан-Удэ городой түмэрзамайхидай үүсхэлээр эхилэн, XVIII Партокференциин нэрэмжэтэ социалистическэ соревнованиин үргэнөөр дэлгэрүүлгын үндэһэ һуури дээрэ шөнэ жэлэйгээ агууехэ зорилгонуудыг амжалтатыйгаар бөдүүлгэдэ!

НҮҮЛЭЙ МЭДЭЭСЭЛ

„Маннергеймын лини“—Америкийн экран дээрэ

«Маннергеймын лини» гэжэ советскэ фильм декабрийн 18-һаа Нью-Йоркдо гаргагдажа эхилбэ гэжэ ТАСС-ын агентство мэдэсэнэ. Тус фильм болбол угаа ехэ амжалтатый байна. «Энэ фильм хадаа хүнөө сагта дайн сэрэгыг яажа ябуулха арга шадабари харуулан тон шухала документ мүн» гэжэ «Нью-Йорк Пост» газетэ мэдүүлнэ. Советскэ бомбардировщицуудай, истребительнуудэй ба таньнуудай үндэр

шанарыг харуулна. Маннергеймын лини дабала болбол Улаан Армийн артиллерийн түгэс хүсыг гэршэлнэ гэжэ мүн газетэ заана.

—Фильм хадаа,—Дейли Уоркер бэшэнэ,—советскэ боецууд юунэй түлөө тэмсэхэнэ мэдэдэг ушарһаа, империалистическэ гүрэнүүдэй ехэ алтана гаргашалһан нимэ хүсэн түгэс бүхэжүүлгыг ба зөбсөглыг дабажа шадаһынь харуулна.

Ажалайгаа бүтөөсые 15 процент дээшэлүүлхэбди

Улан-Удын Мелькомбинатай олон зуун хүдэлмэришэл, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болбол түмэрзамайхидай урялыг халуунаар уртан абажа, XVIII партконференциин нэрэмжэтэ социалистическэ соревнованида алибхитэйгээр оролто-

бод. Мелькомбинатайхид нимэнүүд уялгануудыг абаба: февральн 15 хүрэтэрхи түсөөбө 115 проц. дүүргэхэ; ажалай өөрын үныг 15 процент багдалха; ажалай бүтөөсые 15 проц. дээшэлүүлхэ; таряа ба гурилыг

графигай ёшоор болзор соонь зөөхэ; ажалай техническэ заабариле тон нарыар сахиха. Мүнөө энэ комбинатайхид болбол соревнованиин туг доро бүри эршэмтэйгээр ажаллажа байна. НЕКРАСОВ.

Вышний Волочок городой (Калининска область) бүд нэхэдэг «Пролетарский авангард» фабрикада халаанай мастераар хүдэлмэрилдэг, Советскэ Союзай Герой Иван Егорович Егоровай цех нара бүридэ планаа үлүүлэн дүүргэнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Советскэ Союзай Герой И. Е. Егоров өөрынхөө халаанай эрхим стахановка Е. И. Архиповатай. (ТАСС-ын фото).

Үрһэ хаалгыг январин 1 болотор заабол дүүргэхэ

Ефремовецүүд ба хүдөө ажахын түрүүшүүд болбол үрһэ хаалгада ехэ анхарал хандуулжа, эгээн эрхим таряагаа үрһэндэ саг соонь хаадаг байна. Тэдэнэй опыдыг хэрэглэн, «Ударник» (Хори), «Красный Заган» (Мухар-Шабэр), Круминий нэрэмжэтэ (Бичура) ба бусад олон колхозууд болбол үрһэ хаалгада түгэсхэбэ. Иволгын аймагай колхозууд нэднэй жэлэйгэй алдууһаа зохихо хургаад абажа, үрһэ хаалгынгаа түсөөбө 96 проц. гүйсэхдөөд байна.

Зүгөөр, хаана энэ шухала хэрэгтэ сорельно анхарал хандуулагданагүйб, тэндэл үрһэ хаалга унжагайна.

Сагаан-Усанай МТС-тэ (Зэдэ) хабаатай колхозууд нэгшэ центнер картфель үрһэндэ хаагагүй байхадань, МТС ба АЗО-гын хүтэлбэрилэгшэд нимэ тэмсэхгүй ушарыг одоо хүрэтэр үргэлжлүүлжэ, амгаланар эбсэжэ байна. Тэрэ МТС (директорын нүх. Кузьмин, ахалагша агроном нүх. Перевалов) 14983 центнер орооното культурануудай үрһэ бэлдэхэ аад, мүнөө миин 7167 центнерынь хагаад байна. «Красный партизан», Девякинскын нэрэмжэтэ колхозууд энэ хүдэлмэриг үшөө эхилээдүй. Заиграйнхид болбол аяар 20000-аад центнер үрһэ үшөө хаагадүй байһаар.

Сөбэрлэгдэдүй тариан үрһэндэ тоологдотгүй. Хүрэнгын ороонон болбол сөбөр, тариалын кондицида хүргэдэһэн байха ёһотой. Гэбэшье, үрһэ сөбэрлэглыг хагалһаань гээгдүүлхэ ябадалнууд тохөөлдөө.

ВКП(б)-гэй Обкомой ба БМАССР-эй Совнаркомой нэгэнтэ бөшэ заабаринууд байбашынь, олон нотагуудта «ВИМ» ба триернууд түхэрэн сутка соо хэрэглэгдэнгүй. Бичурын МТС (директэ-

рын нүх. Ветовников, ахалагша агроном нүх. Кривошеков) болбол Улан-Удын «Сельхозснаб» складһаа «ВИМ-2» машинны абааша арга энэ зунһаа хойшо олонгүй. Тиммэ ушарһаа, эидэ үрһэ сөбэрлэгэ муугаар абуулагдажа байна.

Закаменай аймагай, Михайловскэ селсоведэй, Сталиной нэрэмжэтэ колхозой (түрүүлэгшэнь нүх. Юшин) триернууд хүдэлмэрилдэгүй. Үрһэ хааха түсөөбө миин арбаад процент дүүргэгдэд байха юм.

Тэрэнэй саад тээ наран сэгсгэй, грекхын, олон г.м. техническэ культурануудай үрһэ хаалгаар юуншэ хэргэлэгүй гэжэ тэмлэглэхэ хэрэгтэй.

ВКП(б)-гэй Обкомой найхан гаргалан тогтоот соо нигэжэ хэлэгдэнэ: «1941 оной мартын 1 болотор сорто үрһы юрын үрһөөр агаалга хангалынь нүхэр Дубровский (НХЗ), нүхэр Петров (Госсортфонд), нүхэр Иванов (Заготзерно) ба АЗО-гэй даагшадыг уялгаха». Гэбэшье, энэ хүдэлмэри эрид хубилалтанууд лаб гэнээр үшөөд үгы байна.

АЗО-е даагшад МТС-үүдэй директорнууд, агрономууд, колхозуудай түрүүлэгшэнэр болбол январин 1 болотор үрһэнэй ба страховой фондуудай байгуулгы заабол дүүргэлгыг хангаха уялгатай.

Үрһэ сөбэрлэглыг түргөөр ябуулха зорилготойгоор, бүхы триернууд ба «ВИМ» машинуудыг түхэрэн сутка соо хүдэлгэхэ хэрэгтэй. Сөбэрлэгдэһэн тарианһаа дунда жэшээгын абажа, үрһэнэй контрольно лабораторинуудта шалгуулха шухала. Кондицино бэлэ үрһыг дахин дахин сөбэрлэхэ хэрэгтэй.

Я. М. ХАРЧЕНКО—БМАССР-эй Наркомземэй ахалагша агроном.

Нуралсаа үргэлжлүүлхээр

Тунхэнэй аймаг болбол үзэг бөшөг мэдэхдөөгй ябадалла үсэдхэжэ, үргэлжлөө грамотна болон байна. Мүнөө, тус аймаг доторхи үзэг бөшөг бага мэдэгшэд бүгэтэ наһатанай хургуулида нуралсана.

Тоорын сомоной «Улан Шанаа» колхоздо энэ хүдэлмэри эрхим найнаар ябуулагдана. Тус колхозой № 1 бригадин багша нүхэр Ц. Д. Машков гэгшэ өөрынхөө хүдэлмэридэ ехэ оролдотойгоор хандана. Тус бригададахи хургуулиин зангит үзэр бүри 3 час соо үргэл-

жэдэг, хургуулиин гэр гоё найхан плакат, лозунг, картина гэхэ мэтэ нүүдээр шэмэглэгдэн байна.

Мүн, энэ колхозой гурбан бригаданууд дээрэ үзэг бөшөг бага мэдэгшэдыг хургаха хүдэлмэри муу бэшээр табилганхай. Дурсалгаша колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Фролов наһатанай хургуулида хабаадагшэдыг бүхы хэрэгсэлүүдээр бүрин хангаһан байна.

Э. ДРИГЕНОВ.

Республиканска зүблөөндэ бэлэг

Тарбагатайн аймагай колхозууд болбол «Колхозуудта хамтын малажал үгжөөхэ хэмжээбууланууд тухайда» ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба СССР-эй СНК-гэй түүхэтэ тогтоолыг бөдүүлжэ, колхозно байгуулалтыг улам бүхэжүүлхэ хэрэгтэ ехэнүүд амжалтануудыг туйлаба. Тобир тарган малайн тоо толгой олошороо. Хүдөө ажахын түрүүшүүдэй республиканска зүблөө зарлаха үедэ, бүхы колхозуудай 2-3 ферментүүдтэй болобо. МТФ ба СТФ-нуудын хүрэг малайгаа тоо толгой олошоруулгаар 1942 ондэ миламумыг туйлаад байна. Энэ—республиканска зүблөөндэ Тарбагатайн колхознигуудай бэлэг мүн.

К. НИКОЛАЙ.

Эрид хубилалта эригдэнэ

(Манай корреспондентһээ)

1940 ондо, мал үсхэбэрилгын план Кяхтын аймагта, моридоор—94,8 процент, эбэртэ томо малаар—93,5, хони ба ямаалаар—90, гахайгаар—64,6 процент дүүргэгдэб. Планай муугаар дүүрлэгдэһэнэй гол шалтагаанынь юундэб гэхэдэ, зоотехническэ заабаринуудыг зарим колхозуудай сахлагүй дээрэһэ малнуудай хоролто болон ба мүн колхоз доторхой хэрэгсэлгэдэ нилээд олон малнууд гаргашалдаһан байна.

Залуу малыг үсхэбэрилгын план унага, эшэгэ ба хуригадар 87 процент, тугалаар 73 процент дүүргэгдэбэ. Зарим газарнуудта түл абалта найнаар эмхидхэгдэггүй ба профилактическэ хэмжээбууланууд хангалтагүйгөөр бөдүүлэгдэһэн байна. Эдэ бүхы дутагдалнууд хадаа малажалыг хүгжөөхөөр зооветеринарна хүдэлмэрилэгшэдэй мүүса ажаллаһынь харуулна.

Кяхтын аймагта, илангаяа бурят колхозуудта гахайн ажал муугаар хүгжэнэ. Аймаг соо 22 СТФ бии, тэдэнэй 7-нь эхэ гахайнуудаар хангагдаагүй. Киранай адагай сомоной «Большевик» колхоз орой 1 эхэ гахайтай юм. Тэрэниһэ гадна, эхэ гахайнуудай хоролто үзэгдэнэ. «Путь Октября» колхоз болбол 1940 оной январин 1-дэ 31 толгой эхэ гахайтай байһан аад, мүнөө тэндэ 25 толгойгоо оронхой. Усть-Кяхтын сомоной, Ульяновой нэрэмжэтэ колхоздо 19 байһанаа, мүнөө 18 байна. Энэ юун дээрэһэ болобо гэхэдэ, эдэ колхозуудай түрүүлэгшэд болбол гахай үсхэбэрилгын ехэ удахашанартай байһаныг үшөө ойлгоодүй, мүн тэрэниин найн байраар ба тэжээлээр хангалала анхаралаа хандуулаагүй байгаа.

Малай тэжээлыг бэлдэхэдэ тон хангалтагүй. Колхозууд болбол бүдүүн тэжээлээр 55 проц., концентрадаар—88, шэмэтэ тэжээлээр 25 процент хангалданхай. «Большевик» (Киранай адаг), Ражуровой нэрэмжэтэ, «Улан-Табангууд», Кировой нэрэмжэтэ (Киран адаг) колхозууд хадаа миин 20 процент тэжээлээр малаа хангаһан байна. Мүн тус колхозууд болбол сохилгоон тарианайгаа солотыг сомоодүй.

Хэдэн олон колхозуудта зоотехническэ барилгын ябаса тон हुла. Энэ жэлдэ, үнгерэн жэлнүүдэй 15 барилганууд үзэһэн байгаа, тэдэ барилгануудай миин 30-60 процентныг бэлэн болгодоо. 1940 ондо 21 шөнэ барилганууд байгуулагдаха аад, 18-нь дүүрбэ, 3 барилга эхилэгдээгүй.

Кяхтын АЗО-гынхид болбол канцелярска «хүтэлбэрээр» хиаарлана, колхозуудһаа али олон малтануудыг үлэр бүри абажа байбашынь, тэдэниин нотагуудтань гаргажа шалгадагүй, колхозуудта бодото туһаламжа гүйсэд үзүүлэгүй.

1940 он дүүрэгжэ байна. Кяхтын бүхы партийна ба советскэ эмхинүүд болбол малажалыг үсхэбэрилгын планин дүүргэхын түлөө хүсээ гаргаха ёһотой.

Д. ДАМБЕВ.

ХРОНИКА

СССР-эй Совнарком болбол 1940 оной декабрийн 29-нэй воскрескэдэ болохо амаралтыг 1941 оной январин 1-дэ, средала үнгэрэхөөр тогтооб.

Национальна ба ажабайдалайгаа условинуудта зохиладуулан, пятницада амардаг союзна ба автономно республикануудта 1941 оной январин 1-эй амаралта хадаа тэдэнэй 1941 оной январин 3-да, пятницада болохо амаралтын оровдо тоологдоно.

Партийна ажбайдал

Агитациин үндэр шанарай түлөө

Бурят-Монголой республикын агитколлективүүд шалтисческэ агитациин нилээд ехэ опыдтой болоо.

Селенгын, Зейдин, Закаменай аймагуудта колхозуудай ба сомсоведүүдэй түрүүлэгшээр агитаторнууд болгожо, агитациин шанары нилээд дээшлүүлэн байна.

Селенгын аймагай, Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо 12 агитаторнууд бии. Сомсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр Аюшев энэ колхоздохи агитколлективы хүтэлбэригнэ.

Закаменай аймагай, Сагаан-Мориной сомоной агитколлектив 11 агитаторнуудтай. Эдэ агитаторнууд болбол бүгүүлийн уасток байһан газарнуудта ойлгууламжын хүдэлмэриг эршэмтэйгээр ябуулна.

Мун, Закаменай аймагай, Енгорбойн сомондо колхознуудай дунда ойлгууламжын хүдэлмэриг эдлбхитэйгээр ябуулжа, жэлэйнгээ мүнгэ оруулгын планиг болзорхоон урил дүүргэһэн байна.

Зүгөөр, партиин зарим айкмууд хадаа политическэ агитациин болшевиствескэ ёһоор эмхидхэһин түлөө үшөө оролсоогүй гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Бичурын, Занграйн, Тарбагатайн аймгуудта агитколлективүүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй семинариг ханахадаа нэгэ үнгэргэнэ.

Харин, ноябрьда нөгшье семинари хэгдээгүй.

Партиин айкмуудай пропаганда ба агитациин зарим табагууд болбол агитациин олонзын формонууды хүсэдөөр хэрэглэжэ шадаһагүй гү, али хэрэглэхы оролдоһогүй.

Нагайдна агитаци тон ехэ удхашанартай гэжэ мэдэгдэнэ. Манай зарим районнуудта уни-заянда бөшгөдөн лозунгууд ба плакадууд байжа байдаг.

Үйлдбэрингөө даабаринууды дүүргэлэггүй хүнүүды шүүмжэлхэ, колхозууд, совхозууд ба МТС-үүдэй, предприятинуудай түрүүшүүдэй эрхим жэшээтэ хүдэлмэриг үргэнөөр харуулаха, мүнөөдэрэй шухала зорилгонууды шийдхэлгэдэ урлаһан лозунгууды аажалшадай дунда тунхаглаха хэрэгтэй.

Ажалшадай асуудалнуудта харюу үгэхэ суглаанууд Улан-Удэ гөрөдэй районнуудта ба Кабанскда үгэргэгдөөд байна. Иймэ суглаанууды аймагуудта эмхидхэхэ шухала.

Парти ба правительствын тогтоолнуудай удхашанары ажалшадта ойлгуулахаа гадна, эдэ тогтоолнуудай ямарар бөөлүүлэгдэжэ байһынь шалгаха хэрэгтэй.

Хорин, Бичурын, Мухар-Шабэрэй аймгуудай парткабинетүүд болбол агитациин үндэр хэмжээдэ табижа шадалгүй. Эдэ парткабинетүүдтэ пропагандаар таблицаанууд, картинаанууд, картууды олохо болово, зүгөөр агитациар юушы олохгүйт.

«Спутник агитатора» (хара соо хоёр дахин гарана) журналай хуудалануудта толилолдоһон, агитациин формонууд юундэ агитатор бүхэнэй шадабары болоогүйб?

Юундэб гэхэдэ, эдэ аймагуудай парткабинетүүд хадаа агитациин методикы хэрэглэдэггүй байна.

Партиин айкмуудай пропаганда ба агитациин табагууд болбол политическэ хүмүүжүүлгын хүдэлмэриг дутуунууды усадхаха агитациин болшевиствескэ ёһоор ябуулаха уялгатай.

Я. ПОЛИТОВ.

Ойлгууламжын хүдэлмэри оролдосотойгоор ябуулна

Баргажанай аймагай, Дэрэнэй сомоной, Лениной нэрэмжэтэ колхозой гөрөдэй партийна эхин организациин секретарь нүхэр С. Ц. Цыренов болбол колхознигуудайнгаа дунда агитационно ойлгууламжын хүдэлмэриг амжалттайгаар ябуулжа шадаа.

Нүхэр Цыренов хадаа колхоз соохи 15 агитаторнуудаа ходоодоо суглуулжа семинаринууды үнгэргэхөө гадна, тэдэрэй хүдэлмэриг дүршэл тухайда хөөрлөөнүүды эмхидхэхэ байна.

Тиймэжэ, агитаторнуудын шударгуу, эршэмтэйгээр хүдэлмэрилэнэ. Партиин ба правительствын тогтоолнууды колхознигуудта гүнзгийгээр ойлгуулхы түлөө агитаторнуудайнгаа дунда социалистическэ мурсын үргэнөөр дэлгэрэхтэй.

Р. Б. БАТОРОВ.

ВКП(б)-гэй Обкомдо

Партиин Бурят-Монголой Областной Комитетэй бюро болбол:

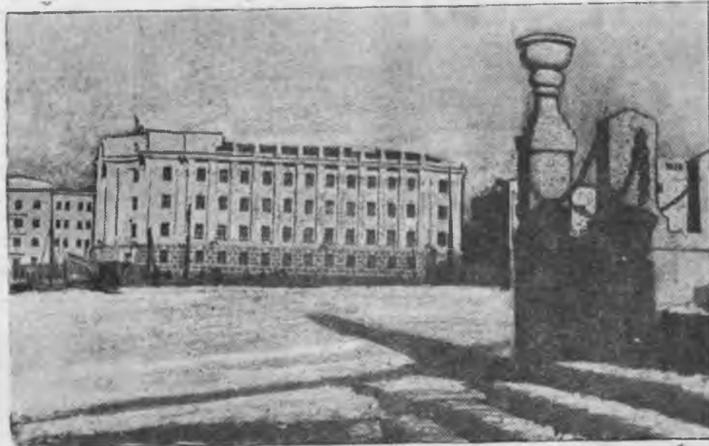
Партийна ба гүрэнэй дисциплины хасагайрууланайн түлөө—прогүльщик А. Т. Шайкин гэгшын ВКП(б)-гэй членэй кандидатнаа гаргаһан, Занграйн Айкомой шийдхэбэриг баталба.

Саг үргэлжэ архидадагайн түлөө ба партиин кандидаттай үндэр нэрэ зэргэдэ хүрөөгүй Г. Мижитовы ВКП(б)-гэй членэй кандидатнаа гаргаһан, Занграйн Айкомой шийдхэбэриг баталба.

Партийна ба гүрэнэй дисциплины хасагайрууланайн түлөө Д.Д. Хальчаевы ВКП(б)-гэй членэй гаргаһан, Окмын Айкомой шийдхэбэриг баталһан байна.

Партида харша зан абарг гаргаһанайн түлөө, хүдэлмэришэдтэ шэрүүнээр хандаһанай ба хулиган ябадал гаргаһанайн түлөө П. М. Шумиловы ВКП(б)-гэй членэй гаргаһан, Кабанскын Айкомой шийдхэбэриг баталба.

Партийна ба гүрэнэй дисциплины хасагайруулдаг, саг үргэлжэ архидадагайн түлөө В. А. Искваринны ВКП(б)-гэй членэй гаргаһан, партиин Улан-Удын Горкомой шийдхэбэриг баталба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улам-Удэ гөрөдтө шэнээр баригдаһан, ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой байһан. П. Михайловай фото.

Ургаса дээшлүүлхын түлөө эдлбхитэйгээр тэмсэгшэ

Василий Васильевич Саканцев бэрхэ мелиоратор гэжэ унипей суутай юм. Саканцевай хүтэлбэри дөрө хэдэн арбаад хубагууд заһагдаа, малтагдаа. Карликска, Алешенскэ хубагууд Баргажанай түүхэдэ ехэ хуури эзэлнэ.

Тэрэнэй ашаар, таряалангай ба сабшалангай ургаса дээшлүүлэгдэжэ, колхозууд сааһадаа улам бүри бүхэжэжэ байна. 20 километр утагай сууга Карликска хубаг болбол 2000 гектар талы уһална.

Мун тэрэнэй хүтэлбэри дөрө бүтэһэн Алешенскэ хубаг баян ургаса туйлаха хэрэгтэнэ колхознигуудта угаа ехэ туһа үзүүлнэ.

Василий Васильевич болбол уһалгын системнүүды улам хайжаруулхы түлөө сусаршагүйгээр тэмсэнэ. Байгша он дотор энэ эрхим специалистын хүтэлбэригээр 209 километр ута хубаг заһабарилдаа, 77 километр хубагууд ба 68 хаалтанууд, шлюзанууд шөнэдхэн заһабарилдаа, 90 гидротехническэ хаалтанууд шөнөөр баригдаба.

Энэ шанартай ба ехэ хүдэлмэри бүтөөһин туһала хэдэн олон шадамар бэрхэ хүнүүд Саканцеваар шөлөн абтаһан ба хүмүүжүүлэгдэһэн байна. Хубаг бүхэндэ хайуулаһан бии, тэднээр болбол тусгаар уастогнуудта графигай ёһоор уһа табидаг юм.

—Гансахан уһалгаар сабшалангай ба таряалангай үндэр ургаса хантада бөшэ, — гэжэ нүхэр Саканцев мэдүүлнэ.—Ургаса дээшлүүлхын туһада герасимовска агротехнигы бөөлүүлэхэ шухала.

Нүхэр Саканцевай хүтэлбэри дөрө 41 герасимовска звенонууд эмхидхэгдэһэн ба хүдэлмэрилжэ байна. 10155 гектар сабшалангай шулуу богууд сөблөргөдөн ба 2064 гектар наг шөбхээр үтэгжүүлэгдэһэн юм. Тэрэнэй саадтэ 419 гектар сабшалан борной олдоо. 210 гектарай харганаа бургаһанууд сөблөргөдө. 484 гектар намаг хатаһанай ашаар, сабшалангай газар бүри үргэдэбэ.

Бөөлүүлэгдэһэн эдэ бүхы хэмжэябууланууд хадаа сабшалангай ургаса нилээдгүй дээшлүүлгэ. Уһаладаагүй уастогнаа гектар бүрийн 9,8 центнер абтаад байхадан, уһалагдаһан 500 гектарнаа нэжээд бүрийн 25 центнер үбнэ абаа. Герасимовска хэмжэябууланууды бөөлүүлхэнэй өсөстэ, урдань морбөр гатагдахагүй байһан намаг газары мүнөө үндэр ургаса үгэдэг эрхим сабшалан болгоһон байна.

—Газараа хабар эртэ хайса уһалаад, байбал,—гэжэ 76-тай герасимовец үбгэн Егор Егорович Хмелев хөөрөнэ,—эрхим шанартай үбнэ зэлбгээр абтахань лаб.

1940 оной торшо соо 228 гектар дээрэ саһа тогтоолоһон, тэршэлэн хабар эртэ хамта 284 гектар газар уһалагдаһан байгаа. Хоёрдоһоо 282 гектар, гурбадаһаа—260 гектар уһалагдаба.

Булановай хүтэлбэригдэг звено болбол нүхэр Герасимов гансахан уһалагаар бөшэ, харин наг шөбхын удсэриг хэжэ баян ургаса хуряанга гэжэ шөнжөн мэдээд, газараа үргэнөөр үтэгжүүлжэ өхилэһэн юм. Тус звенотой худаа үбнэ, шубуунай аргал суглуулгаар, наг шөбхэ поли дээрэ адхагаар, саһа тогтоологоор ехэ хүдэлмэри хээ. Байгша он соо 320 тонно шөбхэ адхаба. 6 гектарынь шубуунай аргалаар ба үбнөөр, 4 гектар газарынь суперфосфадаар үтэгжүүлгэ. 24 гектар газар борнойлоһон байна.

Булановай звено юу туйлааб? Хэрбээ урдань «Утаата» нутагай 220 гектар уасток га бүхэнөө 15-16 центнер үбнэ үгэдэг байгаа наа, мүнөө 1940 ондо 284 гектарнаа, гектар бүрийн 32 центнер үбнэ үгэдэ.

—Манай герасимовецүүд колхоздоо үнэхөөрөө ехэ олзо оруулаа,— гэжэ, бригадир Афанасий Седунов үбнэ хуряалгын үедэ хэлэһэн юм.

Герасимовецүүд болбол улад зоний туһада урматтай шангаар, оролдосотойгоор ажаллан, энэ жэл соо 2000 ажалта үдэрэй хүдэлмэри бүтөөжэ, 4700 центнер нэмэлтэ ургаса абаа. Сабшалангай ургаса дээшлүүлхын түлөө тэмсэгдэ гаргалһан 1 ажалта үдэр бүхэндэ 2-һоо үзүү центнер нэмэлтэ ургаса туйлабад.

Нүхэр Булановай хүсэлынь амжаад байһан туйлаганууд хаангагүй. 1941 он соо бүхы сабшалан дээрһээ га бүрийн 35 центнер шурнаха зорилго урдаа табилба.

Центральна буусынгаа хажуудан намагыг заабол хатааха ёһотойбди,— гэжэ нүхэр Буланов мэдүүлнэ.—Тэрэнэй туһа хэрэглэгдэхэ хүсэн биднэрэй гарта. Хэрбээ энэ намагыг хатаажа шадаа наа, 100 гектар нэмэлтэ сабшалан, 200 гектар бэлшэри абахадни. Тус хүдэлмэриг арга бөшэ бөөлүүлхэнэ гадна, 30 гектарай харганаа-бургаһанууды арилгаха, 10 гектарай бута болдогууды сөблөхө зорилготойбди.

—Эдэ зорилгонуудаа хүсэлдүүлхын туһада биднэр өрөхө жэлдэ бүри шангаар ажаллаха ёһотойбди.

—Манай звенотой членүүд—60-70 хүрэн үбгэд Федор Ипатьевич Северин, Егор Егорович Хмелев, Аркадий Аркадьевич Гуляин гэгшэньшье улам хайнаар ажаллаха угаа ехэ хүсэлтэй,— гэжэ нүхэр Буланов хэлэнэ. Тэдэ үбгэд

ХИЛЫН СААНАҺАА ТЕЛЕГРАММУУД

АФРИКАДАХИ ДАЙН

ЛОНДОН, декабрийн 22. (ТАСС). Ливин эрье шадархи италянска гол шухала аэродромуудай нэгыг декабрийн 20-ной хүни Англиин бомбодохог самоледууд довтолбо гэжэ мэдээсэгдэнэ. Самоледуудай түрүүшын группын довтолхо үедэ бомбонуудын гурбан ангар дээрэ сэхэ тудананиг тэмдэглэгдэһэн ба тэндэн түймөр гараһан ба төһөрлөгөнүүд болоһон байгаа. Дайсантай 11 самолет усадхагдаа. Англиин бомбодохог самоледуудай хоёрдохы соединениин довтолхо үедэ тэрэндэ дүтэхэн оршон байгаа ангарнуудта 7 дахин сэхэ тудананиг тэмдэглэбэ. Энэ үедэ 8 самолет усадхаһан ба хэдэн самоледууд гэмтэһэн байна.

Италиин Бридизидеги түмэр замме ба нефть хадагалдаг газары Англиин бомбодохог самоледууд декабрийн 20-ной хүни амжалттайгаар бомбодохо гэжэ Рейтер агентство мэдээсэнь. Бүхы бомбонууды багсаагдаһан газарнуудта унаа. Тэндэн тэйрэлгэгчүүд боложо, хэдэн газарта түймөр болобо. Агаарай туһалдаанда италянска 3 самоледууд сохилгодо. Италиин зүүн Африкадахи Гура, Маи-Адага, Метемму, Ассаб ба Тессенейдэ английска авиаци довтолгононууды хөһөн байна.

ЛОНДОН, декабрийн 22. (ТАСС). Баруун сүл гүбрийн райондо болоһон агаарай дайнуудта италянска авиациин түрүүшын 12 үдэрэй гээлтэ 144 самолет болобо гэжэ Рейтер агентство мэдээсэбэ. Энэ үедэ английска авиаци 13 самолетоо гөһөн байна.

НЬЮ-ИОРК, декабрийн 22. Далай-һаа Барди тээшэ таһаралтагүйгөөр буудалһан дээрһээ хэдэн газар ехэ түймэрүүд болохо эхилбэ. Английска сэрэгэй вораблнууд далайн эрьешадаараар бомбодохо, Тобрук тээшэ италянецуудай сухарихада наад шаруулаһа. Эрье шадархи италянска бата-рейнууд мун лэ Англиин кораблнууды буудана. Италиин самолетууд хадаа англичанууды довтолхоо хэдэн удаа нэдэбэ. Нэгэ английска корабль гурбан багахан италянска кораблнууды шөнтөөбэ.

БАРДИН РАЙОНДОХИ БАЙДАЛ

ЛОНДОН, декабрийн 21. Барди английска сэрэгүүдээр хүрээлэгдэбэ гэжэ Рейтер агентство мэдээсэнь.

Разведкээр нийдэһэнэ Ливин эрьешан летчигүүд хадаа Тобругай эрье голдон Италиин абаган сэрэгүүдэй колононууд дайһана гэжэ мэдээсэбэ. Ашаанай хэдэн машинууд тэднине хүсөөд, урдань ороно. Бардиһаа Тобрук тээшэ ороһон гол шоссейна замме английска авиаци таһаралтагүй буудана ба бомбодоно. Иймэһээ, италянецууд хадаа автотранспортны ба эрьешадархи жиһирэй замууды хэрэглэхээ хүсэнэд.

Английска авиаци хадаа бүлэи хоёр хүни Бардине довтолхоодо зениглы артиллерийн эсэргүү ябуулгатай дайралдабагүй, энэ хадаа италянецууд артиллерей эндэһэнэ гаргажа солом абаһанан байна гэжэ мэдүүлбэ.

Грацианууд хадаа хүнүүдэ плендэ абтажа, алуулжа ба шархатуулжа ехээр гөһөн байбашье, мүнөө Ливидэ 200000 тухай солдадуудтай гэжэ багсаагдана.

Бардидахы италянска гарнизон хадаа английска атакануудта үсөөдөр харуусана.

Н. КОТОВ.

Хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зүблөөндэ зорюулагдана

ҮНДЭР УРГАСА ӨӨНЭДЬӨӨМНЭЙ ДУЛДЫДАХА

Нэгэтэ «Путь Социализма» (Кабанск) колхозой правлениин суглаань хүнийн хоёрдохы сагта тараа хэн. Харин, түрүүлэгшэ Григорий Аркадьевич Гуляин, колхозник Гавриил Гаврилович Буланов хоёр правленингээ гэр дотор үлөөд, нэгэ шухала асуудалы нилээд удаан зүбшэлэб.

—Гавриил Гаврилович! Малшай үсэнь, олоһорно, зүгөөр, сабшалан ба бэлшээримнай хуушанайхаараа байна. Тэрэшы зүб,— гэжэ нүхэр Булатов эхилнэ,— энэндэ хамтагай нэгэ асуудалы хахад хара соо боложо ядабашы наа, хэндэшы хэлээгүй байгаа.

—Григорий Аркадьевич! Намайг луговод болгохыгтай гуйжа байна! Агротехнигы хэрэглэжэ, сабшаланһаа ехэ ургаса туйлажа, эршэмтэйгээр уржага байгаа малажалаа эдбэг дэлбэг тэжээлээр хангаха хүсэлтэйб.

—Гавриил Гаврилович, Та үзүү юмэ хөөрөнэт, манай эндхи сабшалангай гектар бүхэнөө 40-өөд центнер абахам гэхэдэ хэн этигэхэб. Колхозойнай ханаха байха сабшалан — «Утаата» уасток ехэнхидэ намаг байһынь мэдэжэ байгаад, тэндэ агротехника эрхилжэ гэжэ хаанаһаа ханаба. Иймэ ашааа зогсообол дээрэ, уладууд наада харахал. Тиймэ дэмэ

хэрэгтэ хүшэ гаргаһанай хэрэггүй — гэжэ Григорий Гуляин хэлэһэн юм.

Олон час соо ярилдажа, буяалдажа ойлголсон, нүхэр Булановай дуралдалы зүбтэйдэ тоолоод, үүр сайжа байхада гэр гэртээ бусаа хэн.

Иймэ хөөрлөөд хөһөнһэнэ хойшо гурбан жэл үшэрөө. Тус нутаг тов өхөөр хубилба. Тэндхи колхознигууд өөрингөө колхозы баяжуулхын, маалажаа үшөө түргөөр хүгжөөхын туһада оролдосотойгоор ажаллажа байна.

Сабшалангай газарнаа баян ургаса абахын туһада нилээдгүй ехэ хүдэлмэри хөгдэ. Намаг байһан газар мүнөө эрхим сабшалан болгогдобо.

Булановай хүтэлбэригдэг герасимовска звено болбол намаг хатаһан, олон шөнэ хубагууды татаһан байна. Энэ звенотой худаа үбнэ, суперфосфат хэрэглэн, газараа хайнаар үтэгжүүлжэ шадаһанайгаа ашаар, колхозойгоо хамтын майда хэрэглэгдэхэ тэжээл хангаа.

Гансахан 1940 оной торшо соо Булановай звенотой худаа 6,43 километр утагай хубаг заһабарилан, 2,61 километр утагай хубаг шөнөөр малтһан байна. 18,4 гектарай харганаа-бүртэ-гөөнууды, 4,42 гектарай бута болдогууды арилгаба. Дурсагдаһан

ажалдаа тон нягтаар, үшэн сэхөөр, оролдосотойгоор хандаа.

Түрүүлэгшэ байһан нүхэр Г. А. Гуляин, мүнөөнэй түрүүлэгшэ нүхэр Николай Матвеевич Седунов гэгшэд бидэндэ ехэ туһаламжа үзүүлэб.— гэжэ нүхэр Буланов хөөрөнэ.

Кабанскын аймагай, Батуринока сельсоветэй, «Путь Социализма» колхозой герасимовска звено болбол ставановскаар ажаллажа, баян ургас туйлабад олон звенонуудай нэгэн мүч.

Василий Александрович Герасимовы ба Гавриил Гаврилович Булановы дагаһан эрхим герасимовецүүдэй үнэт дүршэлынь хэрэглэжэ, колхозой бүхы сабшалан дээрһээ үндэр ургаса туйлаха зорилго колхоз бүхэнэй, маалажаай ферме бүхэнэй урда табилдаа. Эдэндэл адляар лэ наг шөбхэ, үбнэ, шубуунай аргал сабшалан дээрэ тархаа, саһа тогтоохо хэрэгтэй.

Нүхэр Буланов болбол Хүдөөажахын бүхэсоонна выставкэдэ хабаадаһан ба мүнөөдөр нэгдэхэ республиканска хүдөө ажахын түрүүлэгшэ зүблөөндэ хабаадаһаар ВКП(б)-гэй Обкомор баталагдаа байна.

Б. Б.

Карюсагата редактор Р. БИМБАЕВ.

Мүнөөдөр кино-театруудта:

«Прогресс» — Хүгжэмэй түүхэ «Эрдэм» — Максимай эдир наһан